

TEZĂ DE ABILITARE

Conf. dr. Alexandru BOUREANU

Avataruri ale scenei românești contemporane: managementul teatrului independent versus teatrul bugetat

REZUMAT

Am propus teza de abilitare cu titlul *Avataruri ale scenei românești contemporane* pornind de la analiza stadiului actual al teatrului în România europeană și a metamorfozelor care au survenit în ultimul aproximativ un deceniu. Demersul se articulează cu evoluția personalității mele profesionale, desfășurată pe trei paliere de carieră: artistic, de cercetare-științifică și de competență managerială. Opțiunea pentru subtitlul „**managementul teatrului independent versus teatrul bugetat**” intenționează să sublinieze direcția principală de interes din perspectiva cercetărilor viitoare, atât a subsemnatului, cât și a grupurilor țintă de cercetători, respectiv doctoranzi.

Inter- și trans-disciplinaritatea abordării contribuie la reorientarea și recentrarea studiilor din domeniul artelor spectacolului. Sunt integrate, totodată, perspective ale dezvoltării practice a teatrului independent, aflat în acest moment, în România, într-un stadiu incipient, de nișă.

Miza prezentului demers este dezvoltarea durabilă, dificil de atins fără diseminarea și implementarea unor cercetări multiple și convergente, cu impact (scontat) în incluziunea socială a tinerilor artiști. În paralel, vizez creșterea indicatorilor sectorului terțiar, prin crearea de noi manageri de teatru, profesionalizarea managementului companiilor de spectacole și deschiderea noilor orizonturi în politicile culturale spre structuri și programe de finanțare în cultură.

Structura tezei reflectă aceste coordonate conceptuale, încercând, totodată, să ofere un profil profesional propriu. Astfel, prima parte este consacrată activității mele artistice, fiind prezentată succint munca de creație ca actor (*Licență* în 1999, la Universitatea din Craiova, clasa prof. univ. dr. Remus Mărginean) și mai apoi ca regizor (Academia de teatru din Sankt Petersburg, 2000, și *Master* la UNATC București, clasa prof. univ. dr. Alexa Visarion, 2006). Am anexat, în acest sens, 5 DVD-uri, cu spectacole realizate în ultimele două stagii pe scena Teatrului Național „Marin Sorescu” din Craiova, dar și unele de coordonare, prin ateliere de cercetare teatrală, a unor creații ale studenților-actori români și străini.

Am utilizat creația mea artistică drept material de reflecție pentru unele cercetări științifice ale căror rezultate le-am prezentat la diverse colocvii și conferințe naționale și internaționale. Am organizat eu însumi, în România și în Franța, astfel de sesiuni, în care mixtul de cercetători și artiști implicați a conferit un plus de valoare (Colocviul internațional *De la Caragiale la Vișniec: teatru și rezistență culturală*, Craiova, 2012; Colocviu internațional *L'insulte dans le théâtre contemporain Européen*, mai 2013, Dijon, Franța). În incipitul părții a doua a Tezei am prezentat pe larg coordonatele acestei investigații.

Partea secundă am dedicat-o cercetării din domeniul managementului cultural și teatral. Aceasta a fost posibilă grație calificării complementare pe care am obținut-o în *Management*, unde dețin un titlu de doctor al Academiei de Studii Economice din București, care îl secondează pe cel de doctor în *Arte* de la Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași. Consider că activitatea mea didactică și artistică s-a îmbinat, astfel, armonios cu cea de manager de teatru (2010 – 2013, Teatrul „Jean Bart” Tulcea) sau de director artistic la Naționalul craiovean. Faptul că această polarizare a fost de bun augur chiar pentru cercetare reiese, cred, din publicarea a două cărți de autor și a unui curs pentru studenții masterului de Arta actorului, cotutelizat cu Université de Bourgogne din Franța, toate cele trei publicații fiind realizate la edituri acreditate CNCS cat. B - *Artele spectacolului* (2012: *Studii privind statutul artistului*, Ed. Universitaria, Craiova 2012 (ISBN 978-606-14-0472-8); 2012: *Bazele managementului în compania de teatru: strategii și tehnici pentru producția teatrală*, Ed. Universitaria, Craiova 2012 (ISBN 978-606-14-0475-9); 2010: *Repere în managementul teatrului independent*, Ed. Sitech, Craiova, ISBN 978-606-11-0013-2).

Cercetarea pluridisciplinară între teatru și management continuă să aibă, în România, un caracter de pionierat. Conștiința acestui fapt și urgența unui astfel de

demers m-au determinat să dedic un timp important investigării și clarificării acestei problematice de maximă actualitate. Rezultatele (provizorii) la care am ajuns au fost publicate, de asemenea, în reviste indexate BDI (relevante și ele în Teză).

Nutresc convingerea că aceste studii și articole constituie tot atâtea argumente pentru dezvoltarea mea plurivalentă. Contribuția personală adusă în această zonă a cercetării interdisciplinare este confirmată și de finalizarea, în luna iulie 2012, a Postdoctoratului UEFISCDI (PD_113/ 2010) cu tema: *Studii privind statutul artistului, între instituțional și independență în noul context european.*

Partea următoare a tezei de abilitare prezintă evoluția și dezvoltarea propriei cariere profesionale, științifice și academice, fiind concepută pe o structură clară și obiectivizată asupra propriei persoane și a propriilor interese de dezvoltare. Astfel, aceasta cuprinde: *Autocunoaștere, Analiză SWOT, Principiile directoare, Deprinderi spre eficiență, Misiunea personală, Principiile de lucru, Fixarea obiectivelor și Premize.* Am identificat și fixat drept obiectiv general : *Creșterea și diversificarea cercetării în domeniul artelor spectacolului și al managementului cultural-artistic, prin valorificarea potențialului absolvenților de master, urmărind încadrarea în sistemul SMART, inclusiv al obiectivelor specifice, cu precizarea activității proiectate pentru îndeplinirea acestora.*

Conchizând, am formulat și am propus trei direcții posibile de cercetare:

A. Self-management și antreprenoriat artistic

B. Artă și management cultural

C. Inter și trans-disciplinaritate în artele spectacolului.

În finalul lucrării, am reunit principalele referințe la contribuțiile științifice personale, referințele bibliografice asociate conținutului științific (bibliografie generală, selectivă, teatrală, studii și articole de specialitate - arte, bibliografie economică, webografie, mass-media, presă scrisă, articole, legislație).

HABILITATION THESIS

Alexandru BOUREANU, PhD.

AVATARS OF THE ROMANIAN CONTEMPORARY STAGE:

THE MANAGEMENT OF INDEPENDENT THEATRE VS. PUBLICLY FUNDED THEATRE

ABSTRACT

I have submitted the habilitation thesis entitled „*Avatars of the Romanian contemporary stage*” starting from the analysis of the current state of theatre in European Romania and of its metamorphosis. This approach is articulated with my own professional evolution on three career levels: artistic, scientific research and managerial competence. By adding a subtitle – **the management of independent theatre vs. publicly funded theatre** – it was my intention to underline the main area of interest which will be approached in the future research both by the undersigned and by the target groups of researchers, namely the PhD students.

This inter- and trans-disciplinary approach can contribute to reorient and refocus the studies conducted in the field of performing arts. It also integrates prospects for the practical development of independent theater, currently in its incipient stage on a niche market.

The stake of this initiative is a sustainable development, difficult to attain without the dissemination and implementation of various convergent research results with a large (anticipated) impact on the social inclusion of young artists. In addition, I am targeting a growth of the tertiary sector indicators by creating new theater managers, professionalizing the management of theatre companies and opening new horizons in cultural policies towards new structures and funding programs.

The structure of the thesis reflects these conceptual coordinates and tries to provide, at the same time, my own professional profile. Therefore, the first part is dedicated to my artistic career, briefly presenting my creative work as an actor (*BA*, University of Craiova, class of 1999, coordinated by prof. Remus Mărginean) then as

a stage director (Sankt Petersburg Theatre Academy, class of 2000 and MA, UNATC, class of 2006, coordinated by prof. Alexa Visarion). I have enclosed, in this respect, 5 DVDs containing performances staged at the National Theatre „Marin Sorescu” Craiova during the last two seasons as well as some of the Romanian and foreign students’ artistic creations I coordinated through theatrical research workshops.

I made use of my artistic achievements in my scientific research and highlighted the results derived from it at various national and international conferences and seminars. I organized myself, in Romania and France, such seminars where the mix of researchers and artists involved conferred an added value (The international symposium *De la Caragiale la Vişniec: teatru și rezistență culturală/From Caragiale to Visniec: theatre and cultural resistance*, Craiova, 2012; The international symposium *L'insulte dans le théâtre contemporain Européen/The insult in the European contemporary theatre*, May 2013, Dijon, France). The incipit of the second part of this thesis contains a detailed description of this investigation.

The second part is dedicated to the research conducted in the field of cultural and theatre Management. This was possible as a result of my additional qualification as PhD in Management, awarded by the Academy of Economic Studies in Bucharest, which adds to the PhD degree in Arts, awarded by the University of Arts “George Enescu” in Iasi. Therefore, I consider that my academic and artistic activity combined harmoniously with that of theatre manager (2010-2013 Jean Bart Cultural Centre Tulcea) or artistic director at the National Theatre of Craiova. The fact that this polarization was auspicious for my research is, in my opinion, apparent from the publication of two books and a course for MA students in Performing Arts – a joint MA with the University of Burgundy, France – all three published by CNCS accredited publishers, included in the B category – *Performing Arts (2012: Studies regarding the Status of the Artist, Ed. Universitaria, Craiova 2012, ISBN 978-606-14-0472-8*; 2012: *The Basics of Theatre Company Management: strategies and techniques for the theatre production, Ed. Universitaria, Craiova, 2012, ISBN 978-606-14-0475-9*; 2010: *Independent Theatre Management Guidelines, Ed. Sitech, Craiova, ISBN 978-606-11-0013-2*).

Multidisciplinary research between theatre and management continues to be, in Romania, a pioneering path. The acknowledgement of this fact and the urgent nature of such an initiative led me to dedicate significant time investigating and

clarifying this very important issue. The (provisional) results obtained were published in IDB indexed journals (also revealed in the thesis).

I am confident that these studies and articles are solid proof of my multilateral development. My contribution to this area of interdisciplinary research is also confirmed by the successful completion, in July 2012, of a postdoctoral research program UEFISCDI (PD_113/ 2010) on the topic: *Studies regarding the status of the artist between institutional and independence in the new European context.*

The second part of the habilitation thesis presents the evolution of my professional, scientific and academic career according to a clearly structured approach of personal interests and development goals, as follows: *Self-knowledge, SWOT Analysis, Guiding Principles, Efficiency Skills, Personal Mission, Working Principles, Setting Objectives and Prerequisites.* I have identified and fixed the overall objective: *Increase and diversify research in the fields of performing arts and cultural management by reevaluating the potential of MA graduates,* in conformity with the SMART System, including *specific objectives and planned activities* to achieve them.

In conclusion, I have formulated and submitted three possible directions of research:

A. Self-management and artistic entrepreneurship

B. Arts and Cultural Management

C. Inter and trans-disciplinary in performing arts

The final part of the thesis brings together the main references to my personal scientific contributions and the bibliographic references associated to the scientific content (general bibliography, selective bibliography, theatrical studies and specialized articles - arts, economics, media and legislation).